

UVODNIK

STROKOVNI VODJA PROGRAMA

Rozika Špilak

Mladostniki so ljudje, ki se poslavljajo od varnega in udobnega otroštva ter vstopajo v svet odraslosti. Na tej razvojni poti se srečujejo z različnimi vprašanji in dilemami, ki se nanašajo nanje, na njihovo samopodobo in samovrednotenje. Ukvarjajo se iskanjem lastnega odnosa do sebe, sveta, družbe in iskanjem življenjskih vrednot.

Obdobje adolescence ali mladostništva, je prav lahko tudi čas stisk, potrtosti, čas preizkušenj za preteklim in strahu pred prihodnjim, čas negotovosti in nezaupanja v druge (Mihelič, 2005).

Največkrat mladostnik stiske ne pokaže jasno ali pa jo izrazi posredno, na povsem drugačen, slabo prepoznaven način (Groleger, 2000). Opazna so čustvena nihanja s pogostimi izbruhi, ki nastopijo tudi brez pravega razloga. Lahko se pojavi socialna anksioznost, nepojasnjena tesnoba in napetost, kadar se mladostnik v socialnih okoliščinah počuti ogroženega.

Pojav psihotične motnje neugodno vpliva na osebnostni razvoj mladostnika. Bolezen upočasni mladostnikovo osamosvajanje, ga ovira v vsakodnevnem funkcioniranju in doseganju življenjskih ciljev.

Sprejem v bolnišnico predstavlja za mladostnika dodatno neugodno okoliščino, ki stisko samo še poveča. Poleg bolezni je mladostnik obremenjen z novim okoljem, v katerem se znajde zaradi zdravljenja, zato potrebuje veliko pomoči, razumevanja in empatije vseh, ki so vključeni v njegovo obravnavo in oskrbo.

V Psihiatrični bolnišnici Begunje so mladostniki s psihotično motnjo obravnavani na različnih oddelkih bolnišnice, odvisno od tega v kakšni fazi njihova bolezen poteka. Dokler so znaki bolezni akutno izraženi, je mladostnik obravnavan na intenzivnem oddelku, v fazi izboljšanja pa na odprtem psihiatričnem oddelku. Struktura bolnikov na posameznih bolniških oddelkih je različna glede na starost in obliko bolezni.

Zaradi različnih psihosocialnih potreb, interesov in želja med mladostniki in ostalimi bolniki na oddelku večkrat pride do nesoglasij, tudi do konfliktov, kar vpliva na celotno vzdušje na oddelku in v katerega mora medicinska sestra poseči s posebnim, prefinjenim posluhom. Omejevanje mladostnika je potrebno saj so njegove potrebe ali želje večkrat nezdružljive z zdravljenjem in bivanjem v bolnišnici. Medicinski sestri in tudi ostalim sodelavcem v timu se postavlja vprašanje, kje so meje dopustnega kakšne so omejitve in kaj je v resnici bolnikova pravica? Razreševanje dilem vsekakor sodi v okvir strokovnega tima, kjer imajo posamezni člani možnost pogovora, svetovanja in medsebojne podpore.

Tudi za osebe v zdravstveni negi je mladostnik bolnik s specifičnimi potrebami, ki v procesu zdravstvene nege zahteva veliko empatije, strpnosti in vzpodbude za aktivno sodelovanje.

Vsaka poklicna skupina se trudi z različnimi aktivnostmi čim bolj približati potrebam mladostnika in njihovim svojcem. V prakso se uvajajo programi, ki mladostnika vzgajajo, učijo in vzpodbujajo k sodelovanju.

V prispevkih, ki so predstavljeni v Zborniku, so avtorji predstavili svoje delovne izkušnje in izpostavili problematiko s katero se srečujejo. Delo z mladostnikom je prikazano z vidika različnih strokovnih področij, v timu, tako kot v praksi tudi res poteka.

Prepričani smo, da se tudi v drugih psihiatričnih bolnišnicah pri delu z mladostniki srečujejo s podobnimi izkušnjami in tudi s podobnimi problemi. Želimo, da bi si v delovnih skupinah to tudi povedali, izmenjali izkušnje in pozitivne izkušnje prenesli tudi v druga okolja.

Delo z mladostnikom je za nas medicinske sestre in zdravstvene tehnike izziv, ki nas sili k iskanju novih znanj, novih možnosti za kakovostnejše delo in za večje zadovoljstvo mladega bolnika.